

Inżynierowie, lekarze, programiści, kucharze poszukiwani – nowa
inicjatywa KE

Komisja Europejska chce przyciągnąć wykwalifikowanych pracowników z całego świata i przedstawia inicjatywę w ramach pakietu dotyczącego umiejętności i mobilności talentów, aby zwiększyć atrakcyjność UE dla kandydatów do pracy spoza UE.

Komentarz Sławomira Szymczaka, eksperta Departamentu Pracy Lewiatana fot. Konfederacja Lewiatan

Niskie bezrobocie w całej UE, zmiany demograficzne i kurczenie się liczby osób w wieku

produkcyjnym, nowe zawody i kompetencje związane z transformacją energetyczną i cyfrową sprawiają, że brakuje wykwalifikowanych pracowników. Nowa inicjatywa Komisji Europejskiej obejmuje tzw. unijną pulę talentów.

W większym stopniu promowane będą:

- uznawanie kwalifikacji i umiejętności osób z państw trzecich oraz
- mobilność osób uczących się.

Zaproponowane rozwiązania są jednymi z kluczowych rezultatów Europejskiego Roku Umiejętności. Niedobór wykwalifikowanej siły roboczej i luka kompetencyjna utrzymują się w całej UE w wielu branżach i na różnych poziomach umiejętności. Obecnie w UE 70% firm wskazuje, że ma trudności ze znalezieniem pracowników z odpowiednimi umiejętnościami.

Przyciągnięcie do UE talentów z całego świata

Jednym z proponowanych rozwiązań, które ma na celu ograniczyć niedobory siły roboczej, jest próba przyciągnięcia do krajów UE talentów z całego świata. Podkreśla się, że współpraca krajów UE w zakresie migracji zarobkowej z partnerami z państw trzecich może przynieść obopólne korzyści stronom, np. w postaci zasilenia fachową wiedzą i wsparciem finansowym gospodarek krajów pochodzenia pracowników.

Platforma talentów będzie skupiać się na zawodach deficytowych opracowywanych na podstawie Europejskiego Urzędu ds. Zatrudnienia, sieć EURES i danych krajowych Publicznych Służb Zatrudnienia. Jedynie pracodawcy zarejestrowani w państwach członkowskich uczestniczących w puli talentów będą mogli zamieszczać oferty pracy i wyszukiwać kandydatów.

42 zawody najczęściej występujące w wykazie niedoborów

Unijna pula talentów będzie skupiona na 42 zawodach najczęściej występujących w wykazie niedoborów sieci EURES, a są to m.in.: inżynierowie budownictwa, inżynierowie przemysłowi i produkcyjni, inżynierowie elektrycy, lekarze medycyny ogólnej i specjaliści, personel pielęgniarski, programiści aplikacji i multimediiów, technicy elektrotechniki, elektrycy, kucharze, kelnerzy, murarze, betoniarze, stolarze, dekarze, tynkarze, hydraulicy, mechanicy klimatyzacji i chłodnictwa, operatorzy obrabiarek do obróbki metalu, mechanicy samochodowi i przemysłowi, kierowcy autobusów i tramwajów, kierowcy samochodów ciężarowych, specjaliści ds. ochrony środowiska, inżynierowie chemicy i mechanicy, czy też technicy mechanicy.

W obszarze uznawania umiejętności i kwalifikacji osób z państw trzecich opowiedziano się za większą elastycznością i zmniejszeniem obciążeń administracyjnych dla obywateli państw trzecich, tak aby mogli oni szybciej i skuteczniej uzyskać dostęp do możliwości zatrudnienia lub szkolnictwa wyższego w UE. Wytyczne mają także na celu usprawnienie procedur i pomoc państwom członkowskim w szybszym i skuteczniejszym uznawaniu kwalifikacji i umiejętności uzyskanych poza UE.

Inicjatywa ta ma na celu dalsze promowanie podejścia opartego na umiejętnościach, które zyskuje na znaczeniu także w Polsce. Rekrutacja międzynarodowa jest skomplikowana i kosztowna zarówno dla obywateli państw trzecich, jak i pracodawców. Brak zrozumienia i zaufania co do umiejętności i kwalifikacji uzyskanych w państwach trzecich stanowi znaczącą barierę dla mobilności utalentowanych i wykwalifikowanych pracowników. Sytuacja ta nie tylko zmniejsza atrakcyjność UE, lecz prowadzi również do marnotrawienia kapitału ludzkiego, kiedy obywatele państw trzecich wykonują pracę poniżej swoich kwalifikacji.

Wzmocnienie wsparcia mobilności uczących się

Wspieranie mobilności osób uczących się w UE, w tym na wszystkich ścieżkach edukacyjnych i w kontekście kształcenia dorosłych, a także promowanie mobilności osób uczących się z państw trzecich do UE – zdaniem KE – powinno zostać wzmocnione. Wniosek KE zawiera nowe cele w zakresie mobilności osób uczących się do 2030 r., zgodnie z którymi co najmniej 15 % osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego powinno korzystać z mobilności edukacyjnej za granicą.

Środowisko pracodawców w Europie ocenia te proponowane zmiany pozytywnie. Wszelkie celowane działania, które mogą zniwelować problem braku rąk do pracy i lukę kompetencyjną, są obecnie na wagę złota. Szczególnie w Polsce, gdzie według wstępnych danych GUS stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce w październiku 2023 r. wyniosła 5,0 proc., a szanse aktywizacji zawodowej pozostałych grup są mocno ograniczone.

Choć udział w unijnej puli talentów, poprzez platformę internetową, będzie dobrowolny dla państw członkowskich, może ułatwić rekrutację osób poszukujących pracy z państw trzecich w zawodach, w których występuje niedobór pracowników w całej UE. Ważne jest jednak to, że w pierwszej kolejności, priorytetowo, powinno być zaspokajane zapotrzebowanie rynku pracy na umiejętności i kwalifikacje istotne z punktu widzenia cyfryzacji i celów zeroemisyjnej gospodarki – mówi Sławomir Szymczak.

Finansowane przez Unię Europejską. Poglądy i wyrażone opinie są jednak wyłącznie

Inżynierowie, lekarze, programiści, kucharze poszukiwani – nowa
inicjatywa KE

poglądami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają przepisy Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej. W związku z powyższym ani Unia Europejska, ani organ przyznający pomoc nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

źródło informacji: Konfederacja Lewiatan